

שבִּרֵי לוחות שמונחים בארון

Les débris des (premières) Tables étaient placés dans l'Arche
(après toute cette introduction, la Guemara explique son objection)

ואי סלקא דעתך ספר תורה הקיפו ו' טפחים מכדי כל שיש בהקיפו שלשה טפחים יש בו רוזב טפה וכיון דלאמצעיתו נגלל נפיש ליה מתרי טפחא רוזבא דביני ביני בתרי פושכי היכי יתיב

et si tu penses que le Sefer Torah avait 6 paumes de périmètre, puisque tout ce dont le périmètre est de 3 paumes a 1 paume d'épaisseur, et puisqu'il était roulé (des deux extrémités) vers le centre, la distance entre les deux cylindres (de bois) était supérieure à deux paumes, comment pouvait-il entrer (litt. rester) dans (un espace de) 2 paumes?

tentative de réponse :

אמר רב אחא בר יעקב ספר עזרה לתחלתו הוא נגלל

Le Sefer Torah du Temple se roulait du début vers la fin.

Question :

ואכתי תרי בתרי היכי יתיב

Et quand même, puisque son épaisseur était de 2 paumes, comment pouvait-il entrer?

Réponse:

אמר רב אשי דכריך ביה פורתא וכרכיה לעיל

on l'enroulait un peu, (et l'on plaçait ceci dans l'Arche, entre la paroi et la Table de la loi) puis on roulait (le reste) et on le plaçait en haut (du rouleau initial)

Question:

ור' יהודה מקמי דליתי ארגז ספר תורה היכי הוה יתיב

Et selon Rabbi Yéhoudah, avant l'arrivée de la malle, où était placé le Sefer Torah?

Réponse:

דפא הוה נפיק מיניה ויתיב עילוה ספר תורה

Il y avait une plaque qui sortait (de l'Arche), et le Sefer Torah était posé dessus

Question :

ורבי מאיר האי מצד ארון מאי עביד ליה

Et Rabbi Meïr ce (que dit le verset au sujet du Sefer Torah qui était placé) "à côté de l'Arche" comment l'applique-t-il (litt. qu'en fait-il)?

Réponse:

ההוא מיבעי ליה דמתנח ליה מצד ולא מתנח ביני לוחי ולעולם בגויה מן הצד

Il utilise ceci pour (apprendre) qu'il était posé sur le côté (contre la paroi) et non pas entre les Tables, et indiscutablement dedans sur le côté

ורבי מאיר עמודיו היכא הוו קיימי

מבראי

Et pour Rabbi Meïr où se trouvaient les colonnes (en argent)?

En dehors (de l'Arche)

ורבי מאיר שבִּרֵי לוחות דמונחין בארון מנא ליה

Et Rabbi Meïr d'où (apprend-t-il) que les débris des (premières) Tables étaient placés dans l'Arche?

נפקא ליה מדרב הונא דאמר רב הונא מאי דכתיב {שמואל ב ו-ב} אשר נקרא שם ה' צבאות יושב הכרובים עליו מלמד שלוחות ושבִּרֵי לוחות מונחים בארון

Il le déduit selon un principe équivalent à l'enseignement de Rav Hounna , comme le dit Rav Hounna que signifie ce qui est écrit {Chmouel 2 ch.6 v.2} "sur lequel est apposé le nom de Hachem Tsévaot, qui siège sur les Chérubins"

cela nous apprend que les Tables et les débris des (premières) Tables étaient placés dans l'Arche

ואידך

ההוא מבעי ליה לכדברי יוחנן דאמר יוחנן א"ר שמעון בן יוחאי מלמד שהשם וכל כינויו מונחין בארון

Et l'autre?*

Ce (verset) il en a besoin (pour apprendre un enseignement) similaire à ce qu'enseignera Rabbi Yoh'anane, comme le dit Rabbi Yoh'anane au nom de Rabbi Chim'one fils de Yoh'ai: cela nous enseigne que le Nom et tous Ses Attributs étaient placés dans l'Arche.

*(Rabbi Yéhoudah, qui apprend que les débris des Tables étaient dans l'Arche, du verset : "il ny avait dans l'Arche qu'uniquement" qu'apprend-t-il du verset : "sur lequel..." {Chmouel 2 ch.6 v.2})

ואידך נמי מיבעי ליה להכי

אין הכי נמי

Et l'autre (Rabbi Meir) il en a besoin (du verset de Chmouel) pour ceci?! (l'enseignement de Rabbi Yoh'anane)

Effectivement!

(dans ce cas il va se poser une Question)

אלא שברי לוחות דמונחין בארון מנא ליה

Dans ce cas d'où apprend-il que les débris des Tables étaient placés dans l'Arche?

נפקא ליה מדתני רב יוסף דתני רב יוסף {דברים יב-} אשר שברת ושמתם מלמד שהלוחות ושברי לוחות מונחין בארון

Il le déduit d'une façon similaire à ce qu'enseigne Rav Yossef, comme Rav Yossef l'enseigne {Devarim ch.10 v.2}: " que tu as brisé et tu placera..." cela nous apprend que les Tables et les débris des Tables étaient placés dans l'Arche

ואידך

ההוא מיבעי ליה לכדריש לקיש דאמר ריש לקיש אשר שברת אמר לו הקב"ה למשה יישר כחך ששברת:

Et l'autre (qu'apprend-il de ce verset) ?

Ceci lui sert pour apprendre quelque chose de façon similaire à ce que qu'enseigne Reïch Lakish, comme le dit Reïch Lakish "Acher=que chibarta=tu as brisé" (Acher devient Yichar, qui est le premier mot de l'expression "Yichar Koh'akha" qui signifie Je te félicite (litt. que ta force se redresse) d'avoir brisé (les Tables).

תנו רבנן סדרן של נביאים יהושע ושופטים שמואל ומלכים ירמיה ויחזקאל ישעיה ושנים עשר

Les Sages ont enseigné dans une Michna : (voici) l'ordre des (livres) des Prophètes :

Yéhouah, Choftim (les juges), Chmouel et Melakhim (les Rois), Yirmiyah et Yehezkel, Yisha'yah et les Douze ("petits Prophètes")

Question :

מכדי הושע קדים דכתיב {הושע א-ב} תחלת דבר ה' בהושע וכי עם הושע דבר תחלה והלא ממש ועד הושע כמה נביאים היו וא"ר יוחנן שהיה תחלה לארבעה נביאים שנתנבאו באותו הפרק ואלו הן הושע וישעיה עמוס ומיכה וליקדמיה להושע ברישא

Puisque Hoshé'a précède (les autres Prophètes) comme il est écrit {Hoshé'a ch.1 v.2}: "D... s'adressa au début à Hoshé'a "; s'adressa-t-Il en premier lieu à Hoshé'a ?! N'est-il pas vrai que de Moché à Hoshé'a il eut plusieurs Prophètes ?* Et Rabbi Yoh'anane dit (qu'en fait) qu'il était le premier de quatre Prophètes qui sont: Hoshé'a et Yisha'yah Amos et Mikha, pourquoi ne le placerait-on pas en premier ?

*Et donc l'Eternel s'est adressé à bien d'autres Prophètes avant de s'adresser à Hoshé'a!

Réponse :

כיון דכתיב נבואתיה גבי חגי זכריה ומלאכי וחגי זכריה ומלאכי סוף נביאים הווי חשיב ליה בהדייהו

Puisque sa Prophétie est transcrite à côté de celle de Haggai Zekhariah et Mal'akhi, et que Haggai Zekhariah et Mal'akhi sont les derniers Prophètes, il a été classé parmi eux (au sein des Douze petits Prophètes)

Question :

ולכתביה לחודיה וליקדמיה

Il n'y avait qu'à écrire (la Prophétie d'Hoshé'a) à part, et (ainsi) de le placer en premier!

Réponse :

אידי דזוטר מירכס

Puisqu'il (*le livre contient peu de texte*) est petit, il aurait pu se perdre.

Question:

מכדי ישעיה קדים מירמיה ויחזקאל ליקדמיה לישעיה ברישא

Puisque Yisha'yah précède Yirmiyah et Yehezkel, pourquoi ne pas placer Yisha'yah en premier ?

Réponse:

כיון דמלכים סופיה חורבנא וירמיה כוליה חורבנא ויחזקאל רישיה חורבנא וסיפיה נחמתא וישעיה כוליה נחמתא סמכינן חורבנא לחורבנא ונחמתא לנחמתא:

Puisque la fin du livre de Melakhim traite du sujet de la destruction (*du Temple*) et que le livre de Yirmiyah traite dans sa totalité du sujet de la destruction, et Yehezkel traite au début de la destruction et à la fin de consolation, et Yisha'yah traite dans sa totalité de la consolation, on juxtapose la destruction à la destruction (*la totalité du livre de Yirmiyah, puis le livre de Yehezkel dans sa première partie*) et la consolation (*la deuxième partie du livre de Yehezkel*) à la consolation (*tout le livre de Yisha'yah*):

סידרן של כתובים רות וספר תהלים ואיוב ומשלי קהלת שיר השירים וקינות דניאל ומגילת אסתר עזרא ודברי הימים

Voici l'ordre des Hagiographes : Routh, le livre des Tehillime (*Psaumes*), Iyov et Michleï (*Proverbes*) Kohélète, Chir Hachirime et les lamentations (*Eikha*), Daniel et Meguila d' Esther, E'zra, Divrei Hayamime (*Chroniques*)

ולמאן דאמר איוב בימי משה היה ליקדמיה לאיוב ברישא אתחולי בפורענותא לא מתחלינן

Et pour celui qui dit que Iyov vécut à l'époque de Moché, pourquoi ne l'a-t-on pas placé en premier ?

On ne commence pas (*une série de livres*) par (*le récit*) des malheurs

רות נמי פורענות היא

פורענות דאית ליה אחרית

דאמר רבי יוחנן למה נקרא שמה רות שיצא ממנה דוד שריוהו להקב"ה בשירות ותושבחות

Routh aussi est un récit de malheurs!

Ce sont des malheurs qui aboutissent (*à quelque chose de positif*)

comme le dit Rabbi Yohanane: pourquoi se nomme-t-elle Routh ? Car David est issu de sa descendance, qui lui a comblé le Saint-béni-soit-Il par ses hymnes et ses louanges*

* Routh a la même racine que "Rivva", qui signifie comblé.

ומי כתבן

Et qui les (les livres du Tanakh) écrits?

משה כתב ספרו ופרשת בלעם ואיוב

יהושע כתב ספרו ושמונה פסוקים שבתורה

שמואל כתב ספרו ושופטים ורות

- Moché a écrit son livre ainsi que la section de Bil'am et (*le livre d'*) Iyov.
- Yéhoshouah a écrit son livre ainsi que les 8 (*derniers*) versets de la Torah
- Chmouel a écrit son livre, Choftim (*livre des Juges*) et Routh

דוד כתב ספר תהלים על ידי עשרה זקנים על ידי אדם הראשון על ידי מלכי צדק ועל ידי אברהם ועל ידי משה ועל ידי הימן ועל ידי ידותון ועל ידי אסף

- David a écrit le livre des Tehillime en y incluant les œuvres de 10 Sages (*litt. par dix Sages*): Adam Harishone, Malkitzedek, Avraham, Moché, Heyman, Yédoutoun, Assaf